Regeringskansliet

Kommenterad dagordning
Europeiska unionens råd

2026-11-23

Utrikesdepartementet
Europakorrespondentenheten

Rådet för utrikes frågor (utveckling) den 1 december 2026

Kommenterad dagordning

1. Godkännande av dagordningen

2. A-punkter

3. Aktuella frågor

Informationspunkt

Inga aktuella frågor är aviserade

4. Framtidens utvecklingssamarbete

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Biståndsminister Benjamin Dousa

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera framtidens utvecklingssamarbete, inklusive hur detta relaterar till FN och det multilaterala systemet. Chefen för FN:s utvecklingsprogram (United Nations Development Programme, UNDP), Alexander De Croo, deltar som gäst.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen verkar för ett effektivt, resultat- och evidensbaserat bistånd, och för att dessa principer i högre grad ska genomsyra EU:s biståndsverksamhet. EU:s bistånd ska vara fokuserat med tydliga prioriteringar.

Nya finansiella och budgetära realiteter med minskade biståndsbudgetar kräver en mer effektiv och katalytisk användning av biståndet. Regeringen verkar för att EU:s bistånd i högre grad bidrar till att mobilisera andra resurser, både privat kapital och inhemska skatteintäkter. Det förutsätter robusta institutioner i partnerländer.

Ömsesidigt fördelaktiga partnerskap bör tillvarata svenska och europeiska strategiska intressen och bidra till hållbar ekonomisk utveckling och stabilitet. Biståndet bör skapa förutsättningar för ägarskap hos partner- och mottagarländer. Varje land är ansvarigt för sin egen utveckling.

Regeringen ser EU som en betydande aktör i försvaret och främjandet av FN:s grundläggande normativa regelverk och mandat, inklusive mänskliga rättigheter, internationell humanitär rätt, fred och säkerhet, demokratiska principer, rättsstatens principer, jämställdhet, sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR) och klimat, samt för genomförandet av Agenda 2030.

Regeringen anser också att EU gemensamt bör verka för ett relevant, samordnat, resultatinriktat och effektivt FN som levererar resultat på landnivå, med stärkt samordning i utvecklings-, humanitära, konflikt- och kriskontexter. FN:s arbete med utvecklingsfrågor behöver anpassas efter tillgängliga resurser, bland annat genom en mer anpassad närvaro på landnivå, gemensamma stödfunktioner och effektivare upphandling.

Regeringen välkomnar FN80-initiativet och anser att reformarbetet bör fortsätta, bland annat genom administrativa effektiviseringar och fortsatta reformer av FN.

FN:s nästa generalsekreterare får en avgörande roll för reformernas inriktning, men fortsatta reformer kräver också ett starkt engagemang från medlemsstaterna.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Framtiden för EU:s yttre åtgärder i ljuset av den geopolitiska utvecklingen behandlades i utrikesutskottet den 7 maj och vid EU-nämndens sammanträde den 13 maj 2026 inför rådet för utrikes frågor (utveckling) den 18 maj 2026. Framtidens utvecklingssamarbete har inte tidigare behandlats i riksdagen.

5. Strategisk orientering om partnerskap

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: BiståndS- och utrikeshandelsminister Benjamin Dousa

Diskussionens innehåll: Rådet förväntas diskutera EU:s utvecklingssamarbete och internationella partnerskap, i ljuset av EU:s nästa långtidsbudget (Multiannual Financial Framework, MFF) för 2028 – 2034, inklusive instrumentet Europa i världen (Global Europe Instrument).

Förslag till svensk ståndpunkt:

Rådet beslutade 16 juni om rådets partiella förhandlingsposition om Instrumentet Europa i världen inom EU:s kommande långtidsbudget för 2028 – 2034. Instrumentet föreslås utgöra EU:s huvudsakliga verktyg för yttre åtgärder och omfattar bland annat utvecklingssamarbete, internationella partnerskap, föranslutningsstöd och humanitärt bistånd. EU:s arbete med dessa frågor genom det nya instrumentet är tänkt att vara mer sammanhängande och mer flexibelt.

Regeringen verkar för att stärka EU som global och politisk aktör och att EU bör använda hela sin verktygslåda i sina partnerskap, inklusive genom Global Gateway och Team Europa-ansatsen. Regeringen vill se synergier mellan EU:s utvecklingssamarbete och handel, samt migration. Regeringen verkar därtill för att värna EU:s grundläggande principer och värdegrunder samt strategiska intressen.

Den föränderliga värld som vi lever i kräver bättre beredskap och ökad flexibilitet. Regeringen vill därför se att EU:s arbete blir mer strategiskt, flexibelt och effektivt och att styrningen av instrumentet blir ändamålsenlig. Rådet och medlemsstaterna behöver ha inflytande över den strategiska styrningen och uppföljningen medan den Europeiska kommissionen ansvarar för detaljstyrning och ett effektivt genomförande.

Regeringens övergripande budgetrestriktiva linje ligger fast.

Regeringen verkar för att stöd till Ukraina prioriteras inom EU:s bistånd och anpassas efter Ukrainas särskilda och omfattande behov. Stödet till EU:s närområde är strategiskt viktigt.

Regeringen driver också att grundläggande principer och värderingar, så som mänskliga fri- och rättigheter, demokrati, rättsstatens principer, jämställdhet och sexuell och reproduktiv hälsa och rättigheter (SRHR), värnas i EU:s utvecklingssamarbete och partnerskap.

Datum för tidigare behandling i riksdagen: EU:s nästa långtidsbudget (MFF) behandlades vid EU-nämndens sammanträde den 14 oktober inför möte i Europeiska rådet den 15–16 oktober 2026. Framtiden för EU:s yttre åtgärder efter 2027 inklusive Instrumentet Europa i världen behandlades i EU-nämndens sammanträde 13 maj 2026 inför möte i rådet för utrikes frågor (utveckling) 18 maj 2026.

Faktapromemoria:

FPM 2025/26:20 Förordning om instrumentet Europa i världen

6. Tillgång till finansiering för länder i Afrika

Diskussionspunkt

Ansvarigt statsråd: Biståndsminister Benjamin Dousa

Diskussionens innehåll:

Rådet väntas hålla en diskussion om tillgång till finansiering för länder i Afrika med Vera Songwe, ordförande för Liquidity and Sustainability Facility (LSF) och tidigare chef för FN:s ekonomiska kommission för Afrika (UNECA), som inbjuden talare. Diskussionen väntas beröra orsakerna till höga kapitalkostnader i utvecklingsländer samt möjliga åtgärder för att förbättra finansieringsvillkoren och främja hållbara investeringar och utveckling.

Förslag till svensk ståndpunkt:

Regeringen välkomnar initiativ som syftar till att förbättra tillgången till kapital på hållbara villkor i utvecklingsländer genom att förbättra marknadens funktionssätt och minska informationsbrister på kapitalmarknaderna. Regeringen verkar inom EU för ökad transparens, bättre riskinformation samt en strategisk användning av garantier och andra riskdelningsinstrument för att mobilisera kapital.

Regeringen framhåller den centrala roll som multilaterala utvecklingsbanker spelar för att mobilisera finansiering, dela risk och stödja reformer som stärker institutioner, investeringsklimat och ekonomisk utveckling. Regeringen verkar för att EU fortsatt använder och utvecklar dessa verktyg på ett effektivt och resultatinriktat sätt.

Regeringen anser samtidigt att långsiktigt lägre kapitalkostnader ytterst förutsätter starka institutioner, god ekonomisk styrning, hållbara offentliga finanser och ökad inhemsk resursmobilisering. EU:s arbete på området bör därför även fortsatt omfatta stöd till reformer som stärker dessa grundläggande förutsättningar.

Datum för tidigare behandling i riksdagen:

Frågan har inte tidigare behandlats i riksdagen i denna form.